

16th Century Private Libraries in Zurich and the Confessionalization of the Book Market

Dr. phil. Urs Leu

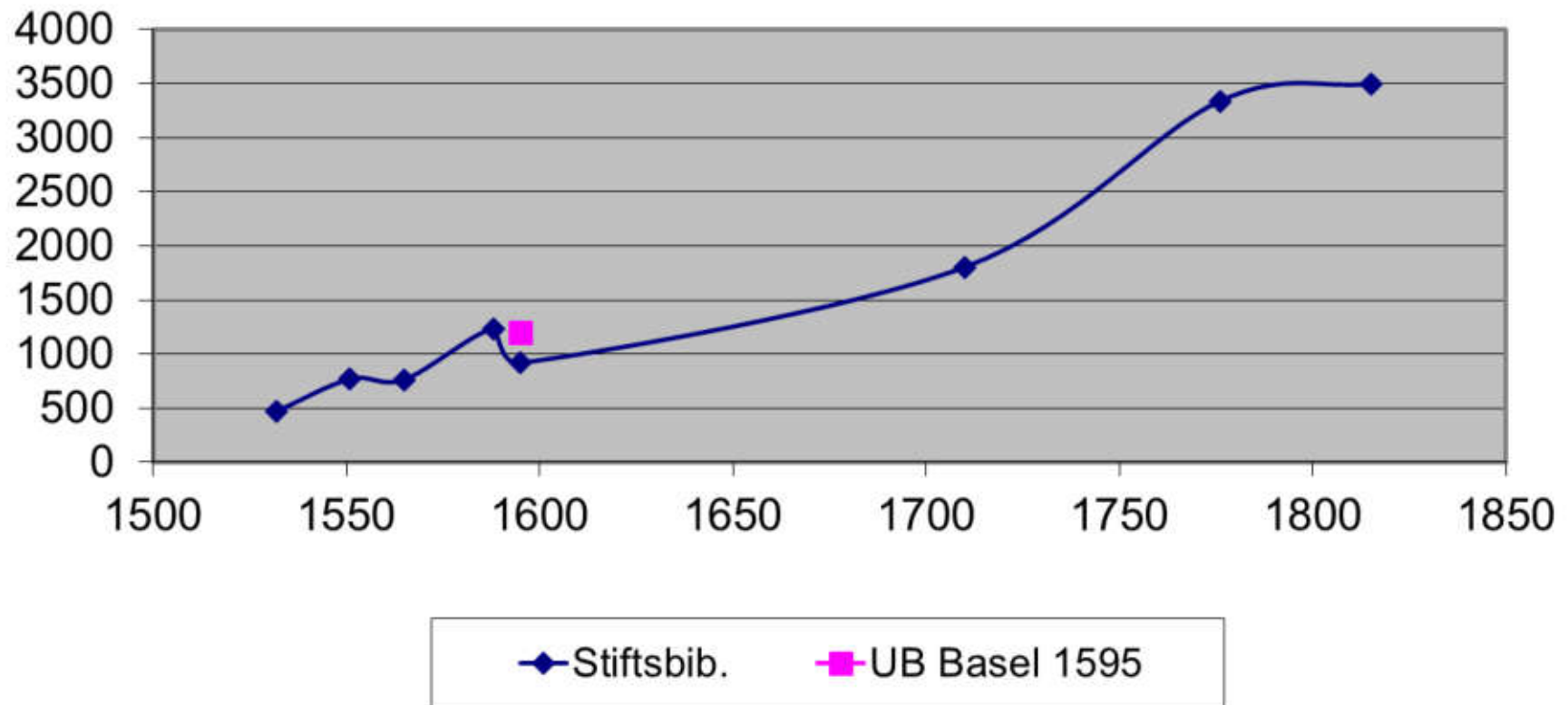
Director Rare Book Department

Zentralbibliothek Zurich

www.e-rara.ch

Numbers of Imprints in the Stiftsbibliothek

ANNO AETATIS SUAE XLVIII

Handwritten notes at the top of the page, including "Bibliotheca" and "Catalogus".

Handwritten text: "Bibliotheca" and "Catalogus".

BIBLIOTHECA

Vniuersalis, siue Catalogus omni-
um scriptorum locupletissimus, in tribus linguis, Latina, Graeca, & He-
braica: extantium & non extantiũ, ueterum & recentiorum in hunc usq[ue]
diem, doctorum & indoctorum, publicatorum & in Bibliothecis laten-
tium. Opus nouum, & nō Bibliothecis tantum publicis priuatius in-
stituendis necessarium, sed studiosis omnibus cuiuscunq[ue] artis aut
scientiæ ad studia melius formanda uulissimum: auctore

CONRADO GRINERO Tigurino doctore medico.

TIGURI APVD CHRISTOPHORVM
Prophetaurum Rectori legendi, Anno
M. D. XLV.

Handwritten notes at the bottom of the page, including "Bibliotheca" and "Catalogus".

Handwritten notes on the right side of the page, including "Bibliotheca" and "Catalogus".

Handwritten notes at the bottom right of the page.

Handwritten notes at the bottom right of the page.

Deiotaro, excusi opinor Basi-
ol.

arios scripsit in Constantini

osus & exercitatus, & in om-
monumenta clarissima, è qui-

Commentarium in uiat-
e medicinæ in Toletio de Ara-
mphor. Camperius.

eurbachium, quas deinde Io.
tra Cremonensia deliramenta

Auicennæ quinque, quos habe-
am, ut uocant. Librum Al-

quo supra. Commentarios
nicio olim excusi sunt, chartis

in Giam...

*Giamsey noster
et bis h.*

+ an impressi.

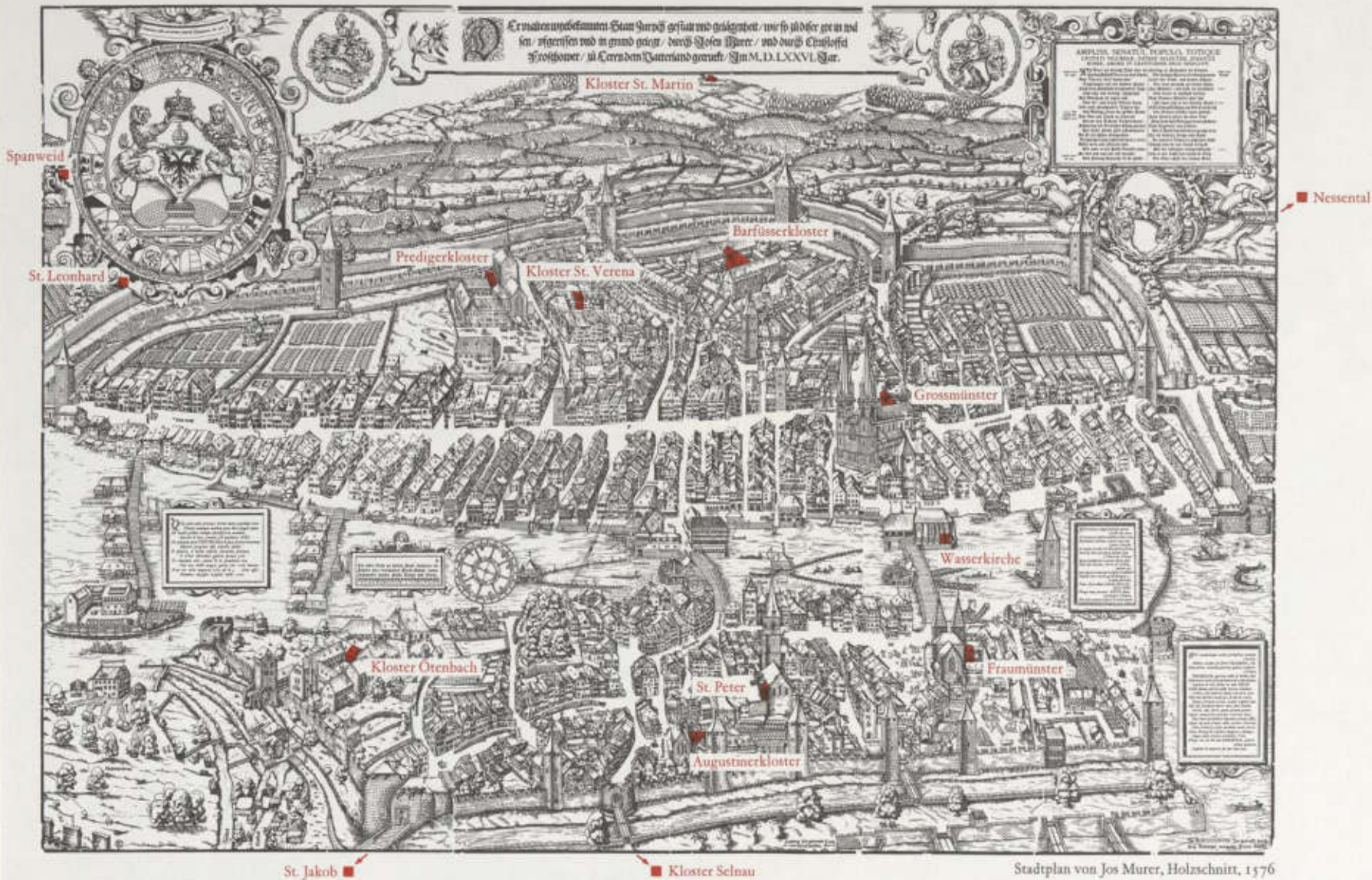
Accepi hoc anno 1598.

Decibus initio ex

Anglia à Gual. Turro.
Vide sequentia

*X. Turro. est. n. superioris
Cremonensis, nisi fallor forte.
Ego simpliciter Cremonensi
nomen sēq. ad scriptum regio.*

*Vide et Rasin ad Almat
sone, quod est in scripto.*

Libri Petri Numaen Treueren capellani & leonardi
prope Turagam

PROOEMIUM

L. COELII LACTANTII FIRMIANI DIVINARVM INSTITVTIO-
NVM ADVERSVS GENTES DE FALSA RELIGIONE.
LIBRI PRIMI PRAEFATIO AD IMPERATOREM
CONSTANTINVM.

Quare Lactantius
insulauerit librum
istum Institutionum
Vide J. h. v. c. iij

Quanta sit & fuerit semper cognitio ueritatis. Et q̄ nec sine religione sapientia: nec
sine sapientia sit probanda religio.

Capi. i.

MAGNO & excellenti ingenio uiri cū sese doctrinae penitus dedis-
sent: quicquid laboris poterat impēdi. contēptis oībus publicis &
priuatis actionibus ad ingrēdā ueritatis studiū cōtulerūt. existi-
mātes multo eē praeclariū: humanarū diuinarū ferū. inuestiga-
re ac scire rōnē: q̄ struēdis opibus aut cumulādis honoribus in-
hærere. Quibus rebus: (quoniā fragiles terrenaeq; sunt: & ad so-
lius corporis pertinet cultū) nemo melior: nemo iustior effici po-
test. Erāt q̄dem illi ueritatis. cognitiōe dignissimi: quā scire tāto
pere cupiuerūt. atq; ita ut eā rebus oībus anteponerēt. Nā & ab-
ieciſſe quosdā res familiares suas: & renunciaſſe uniuerſis uoluptatibus cōstat: ut solā
nudamq; uirtutē. aut ueritatē nudī expediti sequerētur tantū apud eos uirtutis nomen
atq; auctoritas ualuit. ut in ea omne summi boni praeſmiū praeſdicarēt. Sed neq; adepti
sunt id qd̄ uolebāt: & operā simul atq; industriā perdiderūt: q̄a ueritas id est arcanū sū-
mi dei: quin fecit oīa. ingenio: ac ppriis nō pōt sensibus cōpraeſdīralio quin nihil inter

Veritas & ingenio
ac proprio sensu
non potest apprehendi

HILDEBRICHUS ZWINGLIUS.
DVM PATRIE QVAERO PER DOGMATA SANCTA SALVTEM.
INORATO PATRIE CAESVS AB ENSE CADO.

ORIT AÑO DNI M.D.XXI. OCTOBRE
STATVS SVB NITVL.

es. Cogita quantum
libus sibi legit: qui
nū coronas in admi
ūc affirmo tibi & li
ninitū est quod mihi
oratio: nec prædica
xplicare volūt quod
animo concipiunt:
oinde tu ne hæc au
ræ intus de te solus
ce est. Marsiliū salus
it audio) me cū erit:
othecam istuc in dies
ntinis litteræ: & ins
ciū hoc familiæ suæ
confutūenda eq̃ ius

s suspicaris fuisse: q̃
silentij redemptio.
te amore: fide: stu
nnes: sed illæ supra
eo mi ius in litteris:
icatione digredi mi
is: tam multa in co

Te et tam

V S

Caro & mihi nūcio
in patria mittenti
obligat aū quam
gentis vira: morte
ingru: comēdare mi
Hæc mīta ultimo
mīlica atq̃ Instrum
ta cū vīnationibus
comētrabar. At p̃
malle ego p̃m q̃
mīnd

HEINRICHVS BVLINGERVS
QVNDECIM TAM NYNC LABVNTVR SYDERA LVSTRA
HÆC ATAS FORMAM PICEA TABELLA REFERT
NIL EGO VEL FORMAM VEL VITÆ TEMPORA SPECTO
SED CHRISTVM VITÆ QVI MIHI FORMA MEÆ EST.

עֲשָׂרִים וָאַרְבַּע סְפָרֵי הַמִּבְתָּב הַקֶּדֶשׁ ע

עם עתיקתו בלשון רמב"ם ועם פירוש קצר על פסוקים המוזכרים וקשים
גרסא מה בעיר באול על ורי' ז' בסויעהא רשביא :

EN TIBI LECTOR

HEBRAICA BIBLIA

LATINA PLANEQUE NOVA SEBAST. MVNSTERI
traltatione, post omneis omnium hactenus ubiuis gentium æditiones euulgata,
& quoad fieri potuit, hebraicæ ueritati conformata: adiectis insuper
è Rabinorum cõmentarijs annotationibus haud pœni-
tendis, pulchre & uoces ambiguas, & obscu-
riora quæq; elucidantibus.

PRIOR HIC TOMVS HABET

Mosaicos libros quinque
Iehosuan
Iudicum
Samuelis lib. duos
Regum lib. duos.

B A S I L E A E

1 5 3 4

Sum. Henningh. Buchh. ing.

1 5 3 4

RUDOPHUS GUALTHERUS,

ECCLESIA TIGURINA PASTOR. A° 1575.

Obijt a. 1586. Aetatis 73.

Sacra docens, scribens quoq; sacra volumina: carus
Sum patriæ civis, fortis Athleta Dei.

Con. Meyer fecit.

NIHIL MIRABILIVS QVAM
ET
INTER TOT MIRABILIA NON MI
RARI OMNIYNI MIRABILIVM
MIRABLEM CREATOREM

IOH. RODOLPHUS STUMPHIUS,
ECCLESIA. TIGURINÆ PASTOR .A. 1566.

Obijt A. 1592. Etatis 83.

Stumpfius, ille piè doctus, doctè pius, atque
Simplicitatis amans, hoc datur ore tibi.

Conrad Meyser
A. 1669

TITULUS 52.

HEINRICI WURTEMBERGENSES Conflicte aduicini omnis generis hominum
compendium. Germania in 4ta Argentorati anno 1539
ab Ioh. Amthoro impressum.

JOH. KOLBII. Liber Cosmograph. de officinis horologiorum et solarii.
in 8vo. Nurnbergae apud Petrum Perin anno 1534. Item

SEBASTIANI Munsteri declaratio chartae mundi Cosmographicae
cum figuris et solari. Germania ibide et eade anno.
Lutetiae apud Petrum Perin et Gregorium Wolkum.

SEBASTIANI Munsteri Cosmographia vniuersalis Germani-
ae cum tabulis Cosmographicis et francis vniuersalibus.
in folio. Basilea apud Henricum Perin anno 1553.

Cosmographia, hoc est vniuersalis et posteriora descriptio tabulae
mundi. Sebastiani Francki Norwicensis Germaniae in folio.
anno 1534. Inuenta impressio.

JOHANNIS Stumphii Cosmographia simul et historica descriptio
Europae, Germaniae, Galliae et Helvetiae. Et omnia partium
sui pagorum quatuor, Trivierae, Thuringiae, Tyrolorum
Niderrheni, item Rubeae, Lepontinae, Valisae et Rami-
ae. Libris 15. Germania cum tabulis Cosmographicis et
typis vniuersalibus picturis. In 8vo. simul in folio apud Petrum
Perin anno 1548. Vide titulum Chronice.

JOHANNIS Stumphii Cosmographia tabulae sine Chronographia
diuersis Germaniae, seu totius Valisae, antiquis manibus depicta.

ALFREDI Thonardi Claronensis praesentis, et verae Alpinae Rubeae
descriptio, aduicini alpinae regionum atque locorum in
4ta Basilea anno 1538. apud Petrum Perin in 8vo. Cum
omnium Alpinae regionum praesentis Helvetiae tabula Geo-
graphica.

SEBASTIANI Munsteri Typus vrbis Basiliensis cum Geo-
graphica tabula Rubeae, Alsatiae, Simpinae, et Briga-
diae. anno 1558.

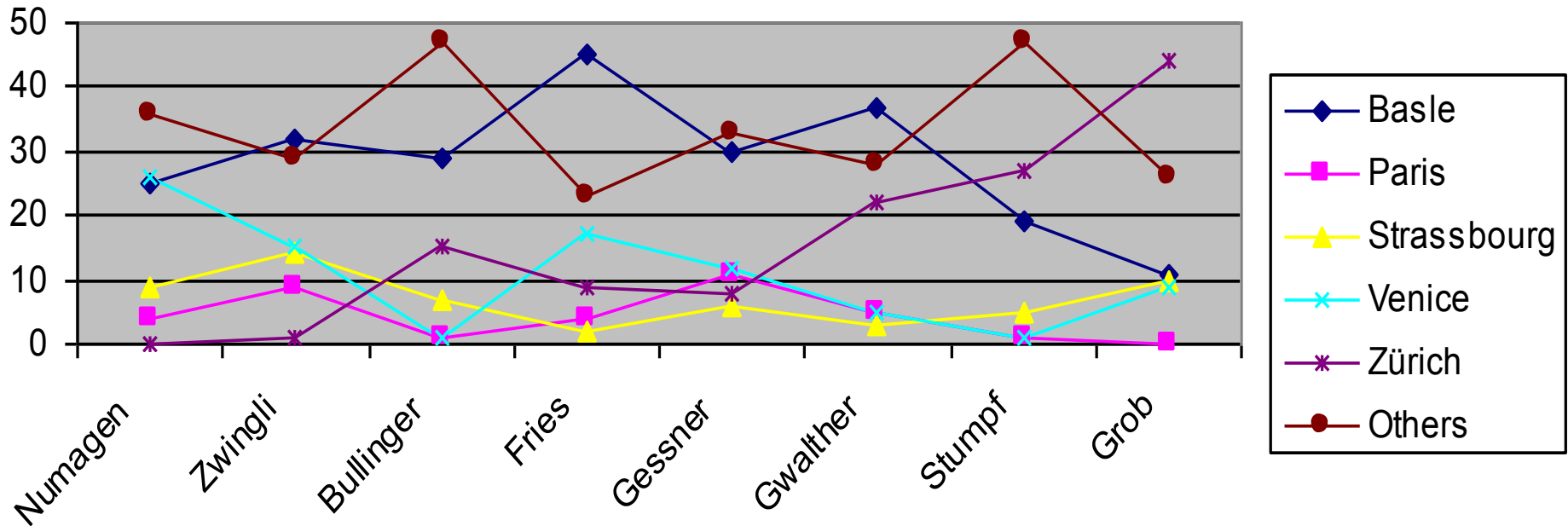
VREANI et Christophori Cellae fratrum, noua totius Europae
descriptio, Carolo Quinto Imperatori dicata. cum ipsius
Europae charta Cosmographica anno 1533. Descriptionis chartae
simul quatuor: tabulae vero 8. Norimbergae apud Christophorum
Perin. Germania.

Vrbium aliquot Typus, ut Vienna in Austria a Thoma Solima-
no descripta anno 1529. Trineti item in Africa a Carolo 5.
Imp. capta anno 1525. Item Antiochiana in Palae-
stina vrbis et clauis. Item Munsteriensis vrbis in
Westphalia descripta et de moni Anabaptistarum recepta. q.

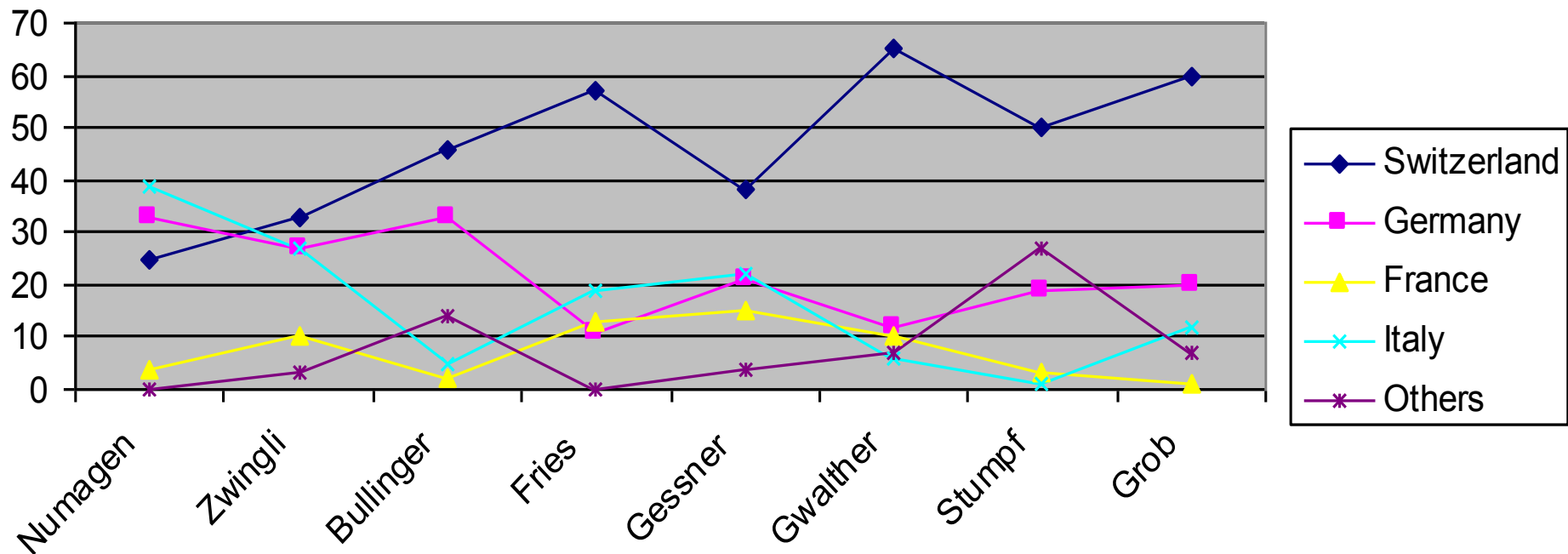
Sebastiani Francki Cosmographia, hoc est vniuersalis
in folio. anno 1553. Inuenta impressio.

Cosmographia vniuersalis, sine totius orbis descriptio typica fluit.
in 8vo. forma maiuscula, elegantissima. Venetis
et puto impressa. Inuenta anno et antea. coarctis.

Percentage of book production per city and private library (in %)

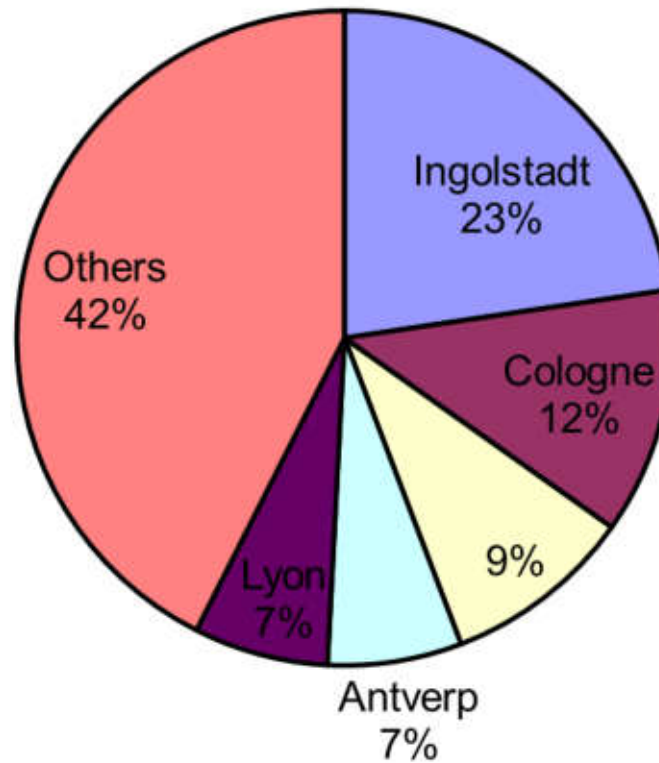

Percentage of book production per country and private library (in %)

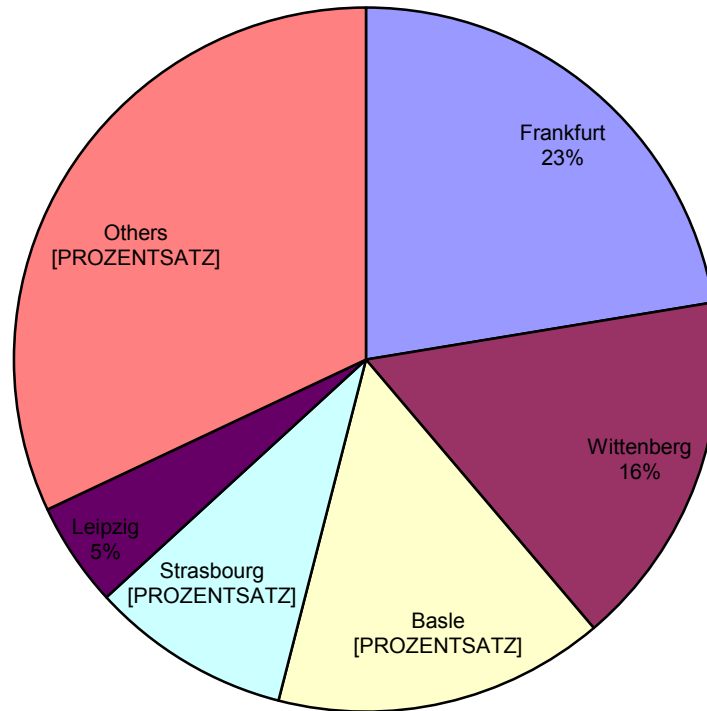
The most important printing places of the Harzer-Library

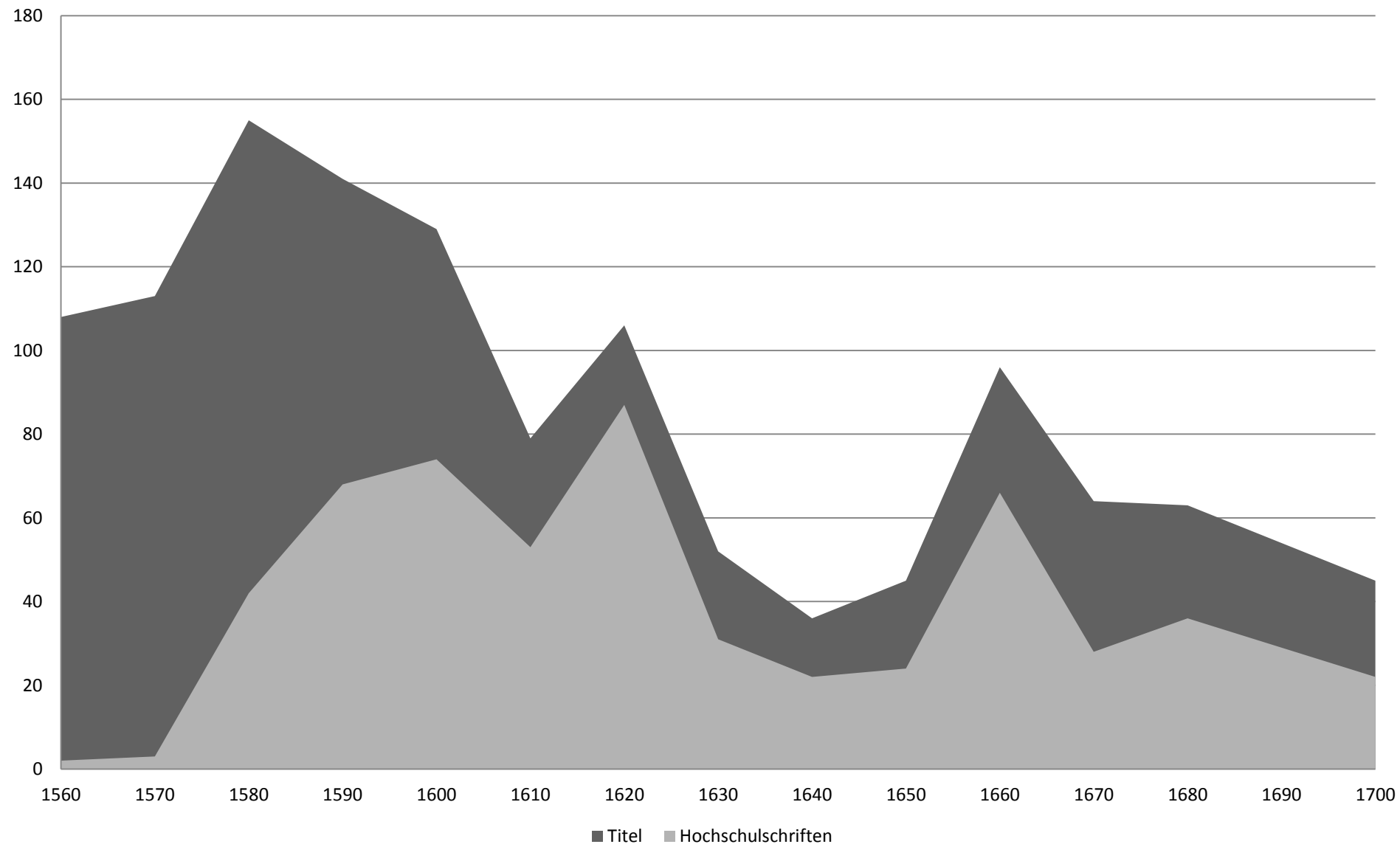
Hogenskild Bielke (1538–1605) Library, Uppsala

The most important printing places of the Hogenskild Bielke library

Basle Imprints 1560 to 1700

Basle Imprints 1600 to 1650

